

Briselē, 15.2.2019.
COM(2019) 82 final

2019/0039 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

**par priekšlikuma iesniegšanu Eiropas Savienības vārdā attiecībā uz metoksihlorā
iekļaušanu Stokholmas Konvencijas par noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem
A pielikumā**

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Stokholmas Konvencija par noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem (turpmāk "Konvencija"), kas apstiprināta ar Padomes Lēmumu 2006/507/EK¹, stājas spēkā 2004. gada 17. maijā. Šīs Konvencijas mērķis ir aizsargāt sabiedrības veselību un vidi pret noturīgiem organiskajiem piesārņotājiem (NOP). Konvencija nodrošina uz piesardzības principu balstītu sistēmu, lai izbeigtu ražot, lietot, importēt un eksportēt NOP, lai varētu nekaitīgā veidā ar tiem rīkoties un tos iznīcināt, kā arī likvidēt vai samazināt dažu NOP netīšu izplūdi.

Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 850/2004² Savienības tiesību aktos tiek iekļautas saistības, kas noteiktas Konvencijā un 1979. gada Konvencijai par gaisa pārrobežu piesārņojumu lielos attālumos pievienotajā Protokolā par noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem ("Protokols"), kas apstiprināts ar Padomes Lēmumu 259/2004/EK³.

Konvencijas 8. panta 1. punkts nosaka, ka ikviena Konvencijas Puse var iesniegt sekretariātā priekšlikumu iekļaut kādu ķīmisko vielu Konvencijas A, B un/vai C pielikumā, ko pēc tam pārskata Noturīgo organisko piesārņotāju izvērtēšanas komiteja (NOP IK), ievērojot 8. panta 3. un 4. punktu. Priekšlikumā ietver informāciju, kas norādīta D pielikumā. Balstoties uz NOP IK ieteikumiem, Pušu konference pieņem lēmumu par vielas iekļaušanu A pielikumā (likvidēšana), B pielikumā (ierobežojumi) un/vai C pielikumā (netīša ražošana). Pielikumu labojumu pieņemšanas procedūru reglamentē Konvencijas 22. pants.

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1107/2009⁴ un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 528/2012⁵ Eiropas Savienībā metoksihloru aizliegts izmantot attiecīgi kā aktīvo vielu augu aizsardzības līdzekļos un biocīdos. Turklāt metoksihlors nav reģistrēts saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1907/2006⁶, un tāpēc to nav atļauts ražot vai laist Savienības tirgū apjomos, kas gadā uz vienu ražotāju vai importētāju ir viena tonna vai vairāk.

Saskaņā ar pieejamo informāciju un datiem par metoksihlora raksturīgajām īpašībām, kas tika izskatīti saskaņā ar Konvencijas D pielikumā izklāstītajiem kritērijiem, var secināt, ka metoksihlors ir noturīgs, bioakumulatīvs un toksisks. Turklāt metoksihlors ir pakļauts arī

¹ Padomes 2004. gada 14. oktobra Lēmums Nr. 2006/507/EK par to, kā Eiropas Kopienas vārdā noslēdz Stokholmas Konvenciju par noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem (OV L 209, 31.7.2006., 1. lpp.).

² Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regula (EK) Nr. 850/2004 par noturīgiem organiskajiem piesārņotājiem un ar ko groza Direktīvu 79/117/EEK (OV L 158, 30.4.2004., 7. lpp.).

³ Padomes 2004. gada 19. februāra Lēmums 2004/259/EK, ar ko Kopienas vārdā noslēdz Protokolu 1979. gada Konvencijai par gaisa pārrobežu piesārņojumu lielos attālumos ar noturīgiem organiskajiem piesārņotājiem (OV L 81, 19.3.2004., 35. lpp.).

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 21. oktobra Regula (EK) Nr. 1107/2009 par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū, ar ko atceļ Padomes Direktīvas 79/117/EEK un 91/414/EEK (OV L 309, 24.11.2009., 1. lpp.).

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 22. maija Regula (ES) Nr. 528/2012 par biocīdu piedāvāšanu tirgū un lietošanu (OV L 167, 27.6.2012., 1. lpp.).

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 18. decembra Regula (EK) Nr. 1907/2006, kas attiecas uz ķīmikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH) un ar kuru izveido Eiropas Ķīmikāliju aģentūru, groza Direktīvu 1999/45/EK un atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 793/93 un Komisijas Regulu (EK) Nr. 1488/94, kā arī Padomes Direktīvu 76/769/EEK un Komisijas Direktīvu 91/155/EEK, Direktīvu 93/67/EEK, Direktīvu 93/105/EK un Direktīvu 2000/21/EK (OV L 396, 30.12.2006., 1. lpp.).

pārnesi vidē lielos attālumos, un šī viela ir konstatēta pat tik attālās teritorijās kā Arktika. Ņemot vērā informāciju par metoksihlora *PBT* un *LRT* īpašībām, tiek ierosināts atzīt, ka metoksihlors atbilst Konvencijas D pielikuma kritērijiem un tāpēc to var uzskatīt par NOP. Detalizētākas ziņas par novērtējumu pieejamas zinātniskajā dokumentācijā, kas pievienota priekšlikumam par metoksihlora iekļaušanu Stokholmas konvencijas A pielikumā.

Lai gan pirms dažiem gadiem metoksihloru bija aizliegts izmantot kā aktīvo vielu augu aizsardzības līdzekļos un biocīdos Savienībā un citi zināmi tā lietojumi nepastāv, nevar izslēgt, ka metoksihlors joprojām tiek ražots, lietots vai emitēts citās valstīs. Sakarā ar šīs ķīmiskās vielas iespējamo pārnesi vidē lielos attālumos tie pasākumi, ko veic valstu vai Savienības mērogā, nav pietiekami, lai nodrošinātu augstu vides un sabiedrības veselības aizsardzības līmeni, un tāpēc ir vajadzīga plašāka starptautiska mēroga rīcība.

Gaidot nākamo NOP IK sanākumi, kas notiks 2019. gada septembrī, ir lietderīgi, ka Komisija Savienības vārdā Stokholmas konvencijas sekretariātā iesniedz priekšlikumu iekļaut metoksihloru Konvencijas A pielikumā. Pirms Pušu konference pieņems lēmumu par tā iekļaušanu sarakstā, šo priekšlikumu pārskatīs saskaņā ar Konvencijas kritērijiem un procedūrām.

- **Saskanība ar esošajiem rīcībpolitikas noteikumiem konkrētajā rīcībpolitikas jomā**

Priekšlikums saskan ar Regulu (EK) Nr. 850/2004, ar ko Savienībā īsteno Stokholmas konvenciju, un papildina minēto regulu. Tas pilnībā atbilst mērķim aizsargāt sabiedrības veselību un vidi pret noturīgiem organiskajiem piesārņotājiem.

- **Atbilstība pārējiem Savienības politikas virzieniem**

Priekšlikums ir saskaņots ar Regulu (EK) Nr. 1107/2009 un (ES) Nr. 528/2012, jo abās regulās noteiktie kritēriji neļauj laist tirgū un lietot *PBT* vielas un vielas, kas klasificētas kā NOP. Kopējās vienošanās dokuments⁷ precizē sakarību starp Stokholmas konvenciju, Regulu (EK) Nr. 850/2004 un Regulu (EK) Nr. 1907/2006 attiecībā uz ierobežojumiem un atļaujas saņemšanas prasībām, lai nodrošinātu saskaņotību to starpā.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

Ierosinātā Padomes lēmuma procesuālais juridiskais pamats ir LESD 218. panta 9. punkts, kas ir atbilstošais pamats aktam, ar kuru nosaka Eiropas Savienības nostāju saistībā ar starptautisku nolīgumu, šajā gadījumā Stokholmas konvenciju.

Priekšlikuma materiālais juridiskais pamats ir LESD 192. panta 1. punkts, ņemot vērā, ka pasākumiem, par kuriem ir notikusi vienošanās uz Stokholmas konvencijas pamata, galvenokārt ir vidisks mērķis (proti, atteikšanās no noturīgiem organiskajiem piesārņotājiem).

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Noturīgie organiskie piesārņotāji rada globālas bažas, un Stokholmas konvenciju Savienībā īsteno ar Regulu (EK) Nr. 850/2004. Tā kā Savienība ir Konvencijas Puse, ir lietderīgi, ka jaunu ķīmisku vielu izvirza Savienība.

⁷

http://ec.europa.eu/growth/sectors/chemicals/reach/special-cases_lv

- **Proporcionalitāte**

Noturīgie organiskie piesārņotāji rada globālas bažas, un Stokholmas konvencijas mērķis ir novērst šo ķīmisko vielu ražošanu un izmantošanu. Tāpēc ir samērīgi ierosināt minētās ķīmiskās vielas iekļaušanu Konvencijā, lai nodrošinātu, ka atbilstoši pasākumi tiek veikti pasaules līmenī.

3. EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Priekšlikums tika apspriests ar dalībvalstīm un citām ieinteresētajām personām vairākās Regulas (EK) Nr. 850/2004 kompetento iestāžu sanāksmēs, kā arī sanāksmē un Eiropas Ķīmikāliju aģentūras *PBT* ekspertu grupas rakstveida procedūrā, izskatot arī saņemtos komentārus.

- **Ietekmes novērtējums**

Ietekmes novērtējums netika veikts. Ķīmiskās vielas izvirzīšanai uz iekļaušanu Konvencijā nebūs nekādas ietekmes, jo nešķiet, ka tā tiktu izmantota ES. Ja NOP IK secinās, ka ķīmiskā viela ir noturīgs organiskais piesārņotājs, NOP IK veiks iespējamo pārvaldības pasākumu ietekmes novērtējumu, ņemot vērā sociālekonomisko informāciju.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Priekšlikums neietekmē komercdarbību, jo ķīmisko vielu Savienībā neizmanto komerciāliem mērķiem, un tāpēc tas neparedz atbrīvojumu mikrouzņēmumiem un neietver īpašus noteikumus MVU. Priekšlikumam nav nekādas ietekmes uz ES nozaru konkurētspēju vai tirdzniecību, jo ķīmiskā viela netiek tirgota starp Savienību un trešām valstīm.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Priekšlikums neietekmē budžetu.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzīšanas, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Īstenošanas plāns, uzraudzīšana, izvērtēšana un ziņošana netiek uzskatīta par nepieciešamu.

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

Priekšlikums sniedz Komisijai pilnvaras izvirzīt metoksihloru iekļaušanai Stokholmas konvencijā Eiropas Savienības vārdā.

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par priekšlikuma iesniegšanu Eiropas Savienības vārdā attiecībā uz metoksihlora iekļaušanu Stokholmas Konvencijas par noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem A pielikumā

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 192. panta 1. punktu saistībā ar 218. panta 9. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Eiropas Kopiena 2004. gada 14. oktobrī ar Padomes Lēmumu 2006/507/EK⁸ noslēdza Stokholmas Konvenciju par noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem.
- (2) Savienība kā Konvencijas Puse var iesniegt priekšlikumus labot Konvencijas pielikumus. Konvencijas A pielikumā uzskaitīti tie organiskie piesārņotāji, kuru lietošana un ražošana jāizbeidz, B pielikumā uzskaitīti tie organiskie piesārņotāji, kas jāierobežo, un C pielikumā uzskaitīti tie organiskie piesārņotāji, kuru emisijas no netīšas ražošanas ir jāsamazina vai jālikvidē.
- (3) Saskaņā ar pieejamiem zinātniskajiem datiem un pārskata ziņojumiem, kā arī pienācīgi ņemot vērā Konvencijas D pielikumā izklāstītos pārbaudes kritērijus, metoksihlors uzrāda noturīgu organisko piesārņotāju pazīmes.
- (4) Metoksihlors nav apstiprināts kā aktīva viela saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1107/2009⁹, un tāpēc Savienībā to aizliegts laist tirgū un izmantot augu aizsardzības līdzekļos. Metoksihlors nav apstiprināts kā aktīva viela saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 528/2012¹⁰, un tāpēc Savienībā to aizliegts laist tirgū un izmantot biocīdos. Turklāt metoksihlors nav reģistrēts saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1907/2006¹¹, un tāpēc to nav atļauts ražot vai laist Savienības tirgū apjomos, kas gadā uz vienu ražotāju vai importētāju ir viena tonna vai vairāk.

⁸ Padomes 2004. gada 14. oktobra Lēmums Nr. 2006/507/EK par to, kā Eiropas Kopienas vārdā noslēdz Stokholmas Konvenciju par noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem (OV L 209, 31.7.2006., 1. lpp.).

⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 21. oktobra Regula (EK) Nr. 1107/2009 par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū, ar ko atceļ Padomes Direktīvas 79/117/EEK un 91/414/EEK (OV L 309, 24.11.2009., 1. lpp.).

¹⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 22. maija Regula (ES) Nr. 528/2012 par biocīdu piedāvāšanu tirgū un lietošanu (OV L 167, 27.6.2012., 1. lpp.).

¹¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 18. decembra Regula (EK) Nr. 1907/2006, kas attiecas uz ķīmikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH) un ar kuru izveido Eiropas Ķīmikāliju aģentūru, groza Direktīvu 1999/45/EK un atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 793/93 un Komisijas Regulu (EK) Nr. 1488/94, kā arī Padomes Direktīvu 76/769/EEK un Komisijas Direktīvu 91/155/EEK, Direktīvu 93/67/EEK, Direktīvu 93/105/EK un Direktīvu 2000/21/EK (OV L 396, 30.12.2006., 1. lpp.).

- (5) Lai gan metoksihlors Savienībā tika pilnībā pakāpeniski likvidēts pirms daudziem gadiem, to joprojām drīkst izmantot kā pesticīdu un izkliegt vidē ārpus Savienības, kas var būt par iemeslu tam, kāpēc tas tiek konstatēts vidē. Sakarā ar metoksihlora iespējamo pārnasi vidē lielos attālumos tie pasākumi, ko veic valstu vai Savienības mērogā, nav pietiekami, lai nodrošinātu augstu vides un sabiedrības veselības aizsardzības līmeni, un tāpēc ir vajadzīga plašāka starptautiska mēroga rīcība.
- (6) Tādēļ Savienībai Konvencijas sekretariātā būtu jāiesniedz priekšlikums iekļaut metoksihloru Konvencijas A pielikumā,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Savienība iesniedz priekšlikumu par metoksihlora (CAS Nr. 72-43-5, EK Nr. 200-779-9) iekļaušanu Stokholmas Konvencijas par noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem ("Konvencija") A pielikumā.

Komisija šo priekšlikumu Savienības vārdā dara zināmu Konvencijas sekretariātam, iekļaujot visu nepieciešamo informāciju atbilstīgi Konvencijas D pielikumam.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Komisijai.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*